

Bemærkninger til forslaget

Tidligere fremsættelse

Beslutningsforslag er en uændret genfremsættelse af beslutningsforslag nr. B 25, folketingsåret 2007-08, 1. samling (se Folketingstidende, tillæg A side 1130 og 1126).

Begrundelse

Formålet med forslaget er at sikre, at danskerne får mulighed for at tage stilling til den kommende EU-traktat, der under navnet »reformtraktat« i vidt omfang er en videreførelse af den EU-forfatning, som påtænkes indført for hele Den Europæiske Union. Såfremt der opnås flertal for nærværende forslag, pålægges regeringen at fremsætte forslag til lov om, at der afholdes vejledende folkeafstemning om, hvorvidt Danmark skal tiltræde reformtraktaten.

Indledende bemærkninger

På EU-topmødet i juni 2007 lykkedes det for EU's 27 stats- og regeringschefer at nå frem til et kompromis om en revision af de eksisterende traktater for EU, som i meget vidt omfang skaber den model, som EU-forfatningen skulle have indført. Det mest bemærkelsesværdige ved aftalen, som dog ikke længere hedder en »forfatning«, er ikke, at EU-systemet nok en gang tager magt til sig fra nationalstaterne. Det mest bemærkelsesværdige er snarere måden, hvorpå det sker.

Efter at hollænderne og franskmændene forkastede det første udkast til en ny forfatning for Den Europæiske Union, gik EU-apparatet i tænkeboks, som efterfølgende har vist sig blot at munde ud i en traktat, der viderefører store dele af den faldne forfatning. Det synes således åbenbart, at EU-systemet under og efter tænkepausen har anstrengt sig til det yderste for at udforme det nye udkast til traktat på en sådan måde, at traktaten rent juridisk ikke behøver at skulle vedtages ved en folkeafstemning i Danmark. Indtil videre har hverken udenrigsministeren eller statsministeren imidlertid ønsket at tage stilling til, hvorvidt den nye traktat åbner for en procedure efter grundlovens § 20 eller traktaten kan gennemføres som almindelig trak-

tat uden at indeholde overdragelse af beføjelser, »som tilkommer rigets myndigheder«. På den baggrund er det endnu uklart, om der i stringent juridisk forstand således behøves en folkeafstemning for, at Folketinget, som ikke kan forventes at kunne mønstre et fem sjettedeles-flertal, kan vedtage reformtraktaten.

I Udenrigsministeriets redegørelse af 23. juli 2007 for den kommende EU-traktat anbefaler Udenrigsministeriet således, at der først tages stilling til spørgsmålet om, hvorvidt der skal udskrives en folkeafstemning, efter EU-topmødet i december 2007:

»Når regeringskonferencen om reformtraktaten har udarbejdet et færdigt traktatudkast, skal det i lighed med alle tidligere udkast til EU-traktater underskrives af medlemsstaterne. Det forventes at ske i december 2007....Når en EU-ændringstraktat er undertegnet, er der i Danmark tradition for, at Justitsministeriet udarbejder en skriftlig forfatningsretlig redegørelse for den ny EU-traktat, herunder især om traktaten efter grundlovens § 20 vil indebære overdragelse af nye beføjelser til EU.

Der vil blive taget stilling til spørgsmålet om, hvorvidt der skal udskrives en folkeafstemning i Danmark om godkendelse af Reformtraktaten, når den endelige traktattekst er undertegnet, og Justitsministeriet på den baggrund har udarbejdet sin redegørelse.»

En række partier i Folketinget har ifølge pressen allerede taget stilling til, hvorvidt de ønsker reformtraktaten til folkeafstemning i Danmark. Således har følgende partier udtalt støtte til forslaget om en folkeafstemning – uanset traktatens suverænitetsoverdragende indhold: Dansk Folkeparti, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten og Ny Alliance.

Meningsmålinger foretaget efter EU-topmødet i juni har vist, at danskerne ønsker en folkeafstemning om den nye traktat. Således viste en meningsmåling foretaget af Catinét (Information den 30. juli 2007: »Ny Alliance kræver EU-afstemning«), at 52,7 pct. af de adspurgte ønskede en afstemning. En anden måling, foretaget af Synovate Vilstrup (Politiken.dk den 24. juni 2007: »Stort flertal for dansk EU-folkeaf-